

Pokojowość

---

na podstawie opowiadania Pawła Beręsewicza „Nędzny tchórz”
z tomu „Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach”
oraz rozdziału „Pokojowość” z książki „Z dzieckiem w świat wartości”

(materiały: ww. zbiór opowiadań, duże kartki papieru, flipchart, pisaki)

Zadania dla nauczyciela:

Przeczytaj opowiadanie „Nędzny tchórz” z tomu „Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach”.

Byłoby dobrze, gdyby uczniowie mogli w domu przeczytać sami to opowiadanie, a potem nauczyciel przeczytałby je głośno na lekcji.

Przeczytaj też rozdział „Pokojowość” z książki Ireny Koźmińskiej i Elżbiety Olszewskiej „Z dzieckiem w świat wartości”.

Powieś na ścianie mapę polityczną świata.

Cele lekcji:

1. Uświadomienie uczniom czym jest POKOJOWOŚĆ, jaka jest jej definicja, co ona oznacza, jaki jest jej wpływ na jakość życia ludzi, rozwój krajów i świata.
2. Nauczenie uczniów pokojowego rozwiązywania konfliktów i problemów, bez uciekania się do przemocy słownej, emocjonalnej i fizycznej.
3. Ćwiczenie umiejętności dyskusji – stosowania argumentów, kulturalnego odpięcia argumentów przeciwnej strony.
4. Ćwiczenie wypowiedzi publicznych.
5. Ćwiczenie uważnego słuchania.

Przebieg lekcji:

1. Przeczytanie uczniom opowiadania „Nędzny tchórz”.
2. Opowiedzenie tekstu przez chętnych uczniów.
3. Dyskusja.

Dyskusja:

Zagadnienia ogólne:

- Pokażmy dzieciom na mapie politycznej świata i zaznaczmy kolorowymi pinezkami, gdzie na świecie toczą się wojny i konflikty zbrojne, gdzie dochodzi do łamania praw człowieka, gdzie miały miejsce ataki terrorystyczne w ostatnim roku.
- Policzmy te miejsca i zadajmy uczniom pytanie: Ile krajów wzięło udział w I i ile w II wojnie światowej?
- Czy współczesne konflikty to wojna światowa?
- Dlaczego wybuchają wojny?
- Kto na nich korzysta?
- Co oznaczają pojęcia: pokój, pokojowość, pokojowe nastawienie?
- Co składa się na pokojowość?
- Ustalmy wspólnie i napiszmy na planszy definicję pokojowości.
- Czy unikanie przemocy, jako emanacja pokojowego nastawienia, jest przejawem tchórzostwa?

Przedyskutujmy treść opowiadania:

- Jaka intryga doprowadziła do krzywdzącego nazwania Sorgała tchórzem?
- Jakie były dwie wersje tej historii?
- Dlaczego warto zawsze posłuchać dwóch stron konfliktu?
- Kto zyskiwał na konflikcie Ulryka i Bendolfa?
- Czy ta sytuacja przypomina współczesny handel bronią?

Nadajmy wartości kontekst osobisty:

- Przywołajmy sytuacje, gdy inni mogą nazwać tchórzem kogoś, kto kieruje się prawością, rozsądkiem, mądrością.
- Jak stosować zasady pokojowości w szkole, w domu, na podwórku itp.?
- Jakie są zasady rozwiązywania konfliktów i problemów?
(Przećwiczmy z uczniami stosowanie zasady „wygrana-wygrana”.)
- W jakich sytuacjach dochodzi do aktów agresji w szkole?
- Jak można im zapobiegać?
- Czym jest uczucie złości i czemu ono służy?
- Czy każdy z nas odczuwał złość?
- Jak można radzić sobie z uczuciem złości?
- Jak rozładować złość własną i innych?

Nauczmy dzieci radzenia sobie ze złością i ćwiczmy tę umiejętność przy każdej nadarzającej się okazji. Pomocą w ćwiczeniach i rozmowach na temat złości i jej wyrażania może być rozdział „Pokojowość” z książki Ireny Koźmińskiej i Elżbiety Olszewskiej „Z dzieckiem w świat wartości”.